

Izveštaj sa održavanja treće sjednice Crnogorsko – mađarske mješovite komisije za implementaciju Sporazuma o ekonomskoj saradnji između Crne Gore i Mađarske

Treća sjednica Mješovite komisije za implementaciju Sporazuma o ekonomskoj saradnji između Crne Gore i Mađarske održana je u Podgorici 25. juna 2013. godine. Crnogorsku stranu predvodio je kopredsjedavajući Mješovite komisije gđin Branimir Gvozdenović, ministar održivog razvoja i turizma, dok je mađarsku delegaciju predvodio gđin Péter Szijjártó, državni sekretar za vanjske poslove i međunarodnu ekonomiju.

Tokom sjednice obje strane su iznijele detaljne informacije o ekonomskoj situaciji u obje zemlje, sa ciljem daljeg razvoja bilateralnih ekonomskih veza kao i definisanja novih mjera u cilju povećanja i diverzifikacije novih područja za jačanje ekonomskih odnosa.

Na zasjedanju Komisije razmijenjene su informacije i iskustva u oblastima koje su definisane kao prioriteti za saradnju dvije zemlje:

- Bilateralni ekonomski odnosi, spoljno-trgovinska razmjena i definisanje novih mjera u cilju povećanja i diverzifikacije prometa, razmjena iskustava u oblasti investiranja
- Intenziviranje saradnje u oblasti poljoprivrede
- Saradnja u oblasti turizma, turističkih investicija i zaštite životne sredine
- Unapređivanje saradnje u oblasti energetike i istraživanja nafte i gasa
- Saobraćaj i planirani infrastrukturni projekti u ovoj oblasti u narednom periodu.

Treće zasijedanje Crnogorsko-mađarske mješovite komisije za ekonomsku saradnju otvorili su šefovi tehničkih delegacija komisije: g-din Marko Vujović, pomoćnik ministra ekonomije Crne Gore i g-din Ádám Zoltán Kovács, šef odsjeka za međunarodne odnose u Ministarstvu ruralnog razvoja Mađarske.

Prva tema sastanka bila je ekonomska situacija u dvije države, sa osvrtom na trgovinu i investicije, kao i analiza trendova u cjelokupnim bilateralnim trgovinskim i ekonomskim odnosima dvije zemlje. Strane su zajednički ocijenile da treba povećati spoljnotrgovinsku razmjenu između Crne Gore i Mađarske, radi čega je potrebno raditi i na unaprijeđenju saradnje privrednih i poslovnih udruženja, prvenstveno kroz prezentaciju investicionih potencijala dvije zemlje.

Uzimajući u obzir značaj energetskog sektora za razvoj ekonomskih odnosa između dvije države, strane su se složile da treba ojačati saradnju u oblasti energetike i nafte i gasa. Posebno je izraženo interesovanje od mađarske strane za projekte kao što su Termoelektrana Pljevlja i projekat unaprijeđenja sistema za prenos i distribuciju električne energije. Takođe je iskazano interesovanje za privatizaciju „Montenegrobonus“-a. Crnogorska strana se pri tom obavezala da

mađarskoj strani dostavi relevantne informacije i dokumentaciju, koja se odnosi na energetske projekte i tendere u Crnoj Gori.

Pozitivan impuls održanoj sjednici je i konstatacija predstavnika mađarske nacionalne uvozno-izvozne banke (Export Import Bank) i mađarske kompanije za osiguranje izvoza (Export Credit Insurance Company), da su spremni da ispituju mogućnosti finansiranja navedenih projekata.

Ističući značaj koji industrija ima za ekonomiju svake zemlje, strane su se takođe složile da učine sve što je u njihovoj moći da poboljšaju kontakte između malih i srednjih preduzeća obje države, da podrže njihove inicijative i razviju saradnju između relevantnih institucija.

S obzirom da je saobraćaj nezamjenljivi dio trgovinske razmjene i da direktno utiče na bilateralne trgovinske odnose između dvije države, strane su zajednički istakle značaj rekonstrukcije i povezivanja željezničke infrastrukture između Crne Gore i Mađarske, kao i uspostavljanje direktne avio linije između dvije zemlje.

Dvije strane su izrazile spremnost da sarađuju na polju poljoprivrede. U cilju povećavanja robne razmjene i daljeg razvoja bilateralnih odnosa između dvije države, identifikovane su sljedeće oblasti kao fokus za dalju saradnju: zemljoradnja, proizvodnja stočne hrane, razvoj organske poljoprivredne proizvodnje, ribarstvo, vodoprivreda, trgovina poljoprivrednim proizvodima, govedinom i goveđim proizvodima, medom, maslinama, maslinovim uljem, vinom, povrćem i šumskim voćem.

Istaknuto je da je za obje zemlje veoma bitno da nastave sa promocijom turističke ponude uz intenzivnu saradnju, razvoj i jačanje međusobnih veza u oblasti turizma sa ciljem podsticanja razmjene informacija, iskustava i znanja. S tim u vezi, crnogorska strana se obavezala da će, u saradnji sa Sekretarijatom za razvojne projekte Crne Gore, mađarskoj strani dostaviti informaciju o svim aktuelnim projektima u Crnoj Gori.

Mađarska strana je ponovila zainteresovanost mađarske pošte za privatizaciju AD Pošta Crne Gore.

Takođe je dogovorena intenzivna i neposredna komunikacija institucija iz Crne Gore i Mađarske iz oblasti: turizma, zaštite životne sredine, zdravstva, pravosuđa, građevinarstva.

Tokom svečanog potpisivanja Protokola sa III sjednice Crnogorsko-mađarske mješovite komisije za ekonomsku saradnju potpisani su i

- Sporazum o saradnji između crnogorske Agencije za promociju stranih investicija (MIPA) i mađarske Agencije za strane investicije i trgovinu (HITA).
- Sporazum o saradnji između Privredne komore Crne Gore i Mađarske Privredne komore.

Dogovoreno je da će se sledeća sjednica Mješovite komisije za ekonomsku saradnju između Crne Gore i Mađarske održati 2014. godine u Mađarskoj, na dan koji će biti utvrđen putem diplomatskih kanala.

U Prilogu usvojeni Protokol sa III sastanka Crnogorsko – mađarske mješovite komisije za implementaciju Sporazuma o ekonomskoj saradnji između Crne Gore i Mađarske

Ocjena sjednice:

Treća sjednica Crnogorsko – mađarske mješovite komisije za implementaciju Sporazuma o ekonomskoj saradnji između Crne Gore i Mađarske je održana u skladu sa planiranom agendom i uz prisustvo svih relevantnih predstavnika obje zemlje. Rezultat sjednice predstavlja niz konkretnih predloga za saradnju koji se odnose na prioritetne oblasti ekonomske saradnje između Crne Gore i Mađarske.

Predlog zaključaka:

1. Vlada Crne Gore je na sjednici od _____ 2013. godine usvojila Izveštaj sa održavanja treće sjednice Crnogorsko – mađarske mješovite komisije za implementaciju Sporazuma o ekonomskoj saradnji između Crne Gore i Mađarske, održane u Podgorici, 25. juna 2013. godine.